

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 98 (20)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. GEGUZES MĒN. MAIO 12 D.

IV METAI

V. A.

UZ MOTINOS Meilę

Tik vieną žodį pasakyk,
Tik kartą per metus,
Koks tuščias be tavęs, mamyt,
Pasaulis šis platus!

1848 m. prie Norvegijos krantų vieną laivą ištiko nelaimė. Smarki audra teškė į uolas laivą ir šipuliai bėpališko. Daug keleivių žuvo vietoje, kitus nuplovė šalta banga į smėlėtą dugną. Vienu vieną motina, glausdama prie savo veido kūdikį, ilgai kovojo su vandens šėlimu. Tačiau ėmė sekti ir jos jėgos, bangos vis dažniau ir dažniau paskandindavo ją verpetuose. Ėmė stingti nuo šalčio sąnariai, lietus į burną vanduo... Jautė, kad pradeda netekti sąmonės. Mirtis iš gelmių ištiesė savo baisiąją ranką į ją ir, jos kūdikį. Baisaus siauro pagautas, stipriai stipriai prispuodė prie krūtinės brangiausiąją našta. Dar spėjo stingsiančiom lūpom pabučiuoti šaltą veidelį: paskui teškė į galvą baisi vilnis, ėmė spengti ausyse, temo akys ir kas buvo toliau - ji neatsimena.

Nubudo ant akmens kranto. Danguje švietė saulė, o jūra buvo rami. Tarp akmenų suposi sudužusio laivo lentgaliai. Niekur nei ženklų, nei garso gyvo žmogaus. Ji buvo vienu vieną sugrįžus iš mirties karalystės. Ak, ne ne ji vieną, šalia jos pravirko gailiai jos kūdikis.

Jei prieš elgetos akis kas padėtų brangiųjų akmenų krūvą, ar patį karaliaus vainiką, tas taip neapsidžiaugtų, kaip nudžiugo ta motina. Dievas — taip, patsai Dievas jai gražino gyvenimą ir kūdikį! Ji pakėlė į dangų rankas ir niekad šioj pakrantėj niekas nebuvo karščiau meldesio. Džiaugsmo ašaros — tasai laimingųjų širdžių lietus drėkino lykius akmenis, o šypsniu pravertos lūpos kalbėjo tuos pačius žodžius...

Niekad niekas nesužinos kaip ilgai ji ten meldėsi. O kūdikis vis verkė. Pagaliau ji pasiėmė jį ant rankų. Jis sušalęs ir alkans. Beveik para visai nieko nevalgęs. Jis mirs — šovė į galvą mintis. Taip, jis mirs badu šioj akmenų dykynėj, kur nė skruzdėlė nerastų pakankamai sau maisto. Bet gal įvyks antras stebuklas? Gal atplauks į čia koks laivas ir atneš abiem išsigelbėjimą? Kai niekur nieko žmogui nebelieka, jam dar lieka viltis... Ir motinos akys nukrypo į jūrą...

Ne. Niekas neplaukė tenai, kur tik mėlyni vandens ir dangus. Ir kas beplauks prie uolotų krantų? O jai ir plauktų — ar pastebės ją tarp milžiniškų akmens gabalų? Ji šauktųsi — bet argi jai prarėkti bekrastės jūros amžinas osimas? Vistiek jos niekas neišgirs...

Suprato motina kas dabar turi ateiti. Jei nenuskendo bangose, numirs ji ir jos kūdikis iš bado. Mirtis atslinks pamažu.

— Ne, mano kūdikis negali mirti! Jis turi gyventi! Mano kūdikis turi gyventi!... — vaikojo nelaiminga motina tarp tylių akmenų. Staiga jos akys nukrypo į aštrią granito atšaižą netoli jos kojų... Kūdikis drebėjo visu mažu kūneliu ir verkė kaskart vis giliau ir gailiau. O ji jau žino ką padarys! Ima aštrųjį akmenį, giliai įrėžia juo savo krūtinę, ir priglaužia prie atviros žaizdos kūdikio lūpytes. Godžiai jos čiulpia šiltą srovę — savo motinos kraują, tekantį iš sužeistos krūtinės...

O laivo kaip tik tuo tarpu plaukta savo draugui į pagelbą. Kai jūriniai išlipo ant kranto, jie rodo saldžiai miegantį bernioką ir sustingusį moters lavoną, sužeista krūtine ir kraujo klana ant plokščio akmens.

Po dvidešimties metų grįžo į tą vietą jaunas vyras. Jis buvo susimąstęs ir nekalbus. Akys, kurios žvelgė į kranto akmenis, buvo ašarotos. Kai laivas priplaukė krantą, jis liepė darbininkams iškelti didžiulę dėžę. Joje buvo sunkus bronzos kryžius su kenčiančio Kristaus paveikslu. Tą kryžių liepė pastatyti tarp šitų siaubingų atminimais akmenų. Žemiau Išganytojo kančios iš auksinių raidžių buvo sudėti trys žodžiai:

Už Motinos Meilę.

Už Motinos meilę! — Tuos tris žodžius kartoja šandien milijonai lūpų visame laisvame pasaulyje, ir tolimoj

tėvynėj brangiausiai mūs Motinai dėdami pirmasias pavasario gėles.

Už Motinos meilę! — šnabžda graud ašara, kritus į purų mirusios motinos kapo smėlį.

Už Motinos meilę!... Nes ta meilė tokia gili kaip marių vandens, tokia neišmatuojama, kaip žvaigždėtasai dangus, tokia tyra, kaip rasos lašas lelijos žiede, tokia karšta, kaip atogražų saulė, tokia begalinė ir neapimama, kaip ir pati jos širdis.

Tų, kurie jauni mylis, meilė yra kilni, ir Bažnyčia ją įaimina į ievo vardą; tų, kurie ištiesia gailingą ranką vargšui, meilė yra šventa, tų, kurie atleidžia priešui ir gera jam daro, meilė yra nuostabi, tačiau tik vieną Motinos meilę šioj purvinoj žemėj yra labiausia sudievinata, nes tik ji vieną laisva egoizmo priemaišų. Ir Motinos meilė neklausia, ar bus atsilyginama taip pat meile. Ji nepažįsta keršto nei užmaršties. Ji niekad nemoka prikaišioti ar išmetinėti. Kad ir visi jos kūdikio nusigręžtų, lyg raupsuoto, kad ir į kartuves jį vestų žmonių teisingumas ir apakusi minia, kad jei net kruvinai sužeistų širdį ir ją apspiaudytų jos pačios sūnus — ne, ji nė tada negali mažiau savo vaiko mylėti!

Štai, kas yra Motina.

Motina — tai vardas sudėtas iš šventų garsų, kuris skamba kaip dangiška muzika.

Motina — tai dvi džiaugsmo kupinos akys ir viena meilės sklidina širdis viršum lopšio.

Motina — tai pirmasis žmonijos geriausias auklėtojas, mokytojas ir kunigas.

— Motina — tai rožių kemas, kur pradžiai gražiausi žmonijos žiedai.

Motina — tai uostas, kurio ieško audringo gyvenimo išvargintos akys.

Motina — tai gyvoji statula, paskęstanti maldos ekstazėje prie Nukryžiuotojo kojų kai dar saldų sapną sapnuoja jos šeimynėlė.

Motina — tai ištaigingų rūmų ir vargingos lūšnelės skaisči aušra.

Motina — tai keliai ant kurių galvą padėjęs pravirksta vėjavaiškis sūnus.

Motina — tai vardas, kurio tikrąją reikšmą žino, kas ša kiasi jo iš kapų.

Štai kas yra Motina! Ne, ne tai: milijoną kartų daugiau negu tai! Žmonijos žodyne nėra žodžių, kuriais būtų galima pakeisti tą trumpą ir skambų žodį:

MOTINA

beveik visą teritoriją, kurią buvo praradę komunistų pavasario ofenzyvos metu.

Miestai Chonchon ir Inje krito į UNO kariuomenės rankas. Amerikiečių nuostoliai Korejos fronte sulig paduotais 4 gegužės oficialiais duomenimis siekia 64 tūkstančius 55 vyrus. Užmuštų yra 9.765, sužeistų — 43 tūkstančiai 350, dingusių be žinios — 10.950.

Korejos fronte kiniečių armijos vadas Lin Piao pašalintas iš savo pareigų. Jo vieton paskirtas Nie Yung-Shen. Sulig pranešimu, naujasis vadas yra didelis šalininkas Maskvos ir Peiping bendradarbiavimo.

Yra žinių, kad tarp Maskvos ir Peiping paskutiniu metu pasireiškė nesklaidumų, nes Maskva neišpildžiusi savo pasižadėjimo, neatsiuntė Korejos frontan karo reikmenų, ka buvo pažadėjusi dar prieš karo pradžią. Nors politiniuose sluoksniuose šios žinios yra sutinkamos gana rezervuotai, bet gandai koki nors pagrindu turi.

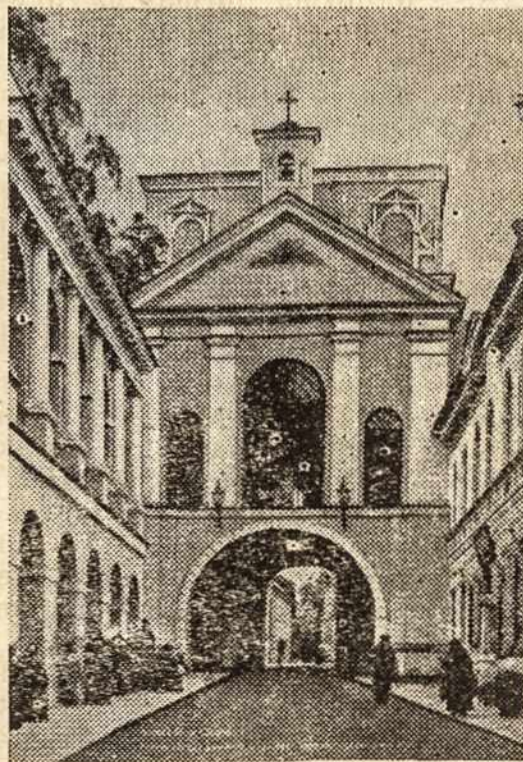
UNO aviacija gegužės mėn. 9 d. su žeme sumaišė komunistų slaptą aerodromą, kurį surado arti miesto Sinuju, lalū upės dešiniame krante. Visi buvusieji aerodrome lėktuvai, o jų buvo apie 100, buvo sunaikinti. Tas bambaardavimas buvo pats stipriausias Korejos karo istorijoje.

UNO kariuomenė nuolat persekioja priešą neduodama galimybės pasiruošti naujai ofenzyvai.

JAV KOREJUS POLITIKOS DEBATAI

Pereitą savaitę JAV ir pasaulio visuomenė stebėjo su dideliu dėmesiu Amerikos kongreso pradėtas diskusijas apie Amerikos Tolinųjų Rytų politiką. Gen. Mac Arthur vėl pakviestas į senatą atsakyti į įvairius senatorių klausimus. Mac Arthur apklausinėjimas tęsėsi porą dienų. Kai kurios atsakymų vietos nebuvo leistos paskelbti spaudoje saugumo sumetimais. Pa baigus apklausinėjimą, davė savo parodymus JAV krašto apsaugos sekretorius gen. Marshallas, kurio atsakymai atvaizduoja dabartinę prezidento Trumano vedamą Korejos politiką, su kuo nesutiko Mac Arthuras. Mac Arthuro pareiškimų turinys senato specialioms komisijoms gali būti išreikštas šiomis svarbiausiomis išvadomis. Tarptautinio komunizmo ginkluotasis pasaulio užpuolimas jau yra prasidėjęs. JAV ir jos kitu sąjungininkų ateitis priklauso nuo to, kaip šis užpuolimas, kuris šiandien yra kariaujamas Korejoje, bus aimentas! Tikriausias būdas sulaukyti Sovietų S-gą nuo tiesioginio puolimo ir trečiojo karo pradžios yra sumušti Korejos komunistus. Mac Arteuro nuomone Rusija tik tada įsikiš arba pradės bendrai karą, jeigu

(Nukelta į 3 pusl.)

Aušros Vartai Vilniuje

KOREJOS KARAS

Kiniečių ir korejiečių pastangos paimti pietines Korejos sostinę ne tik nebuvo apvainikuotos pergale, bet UNO kariuomenė vėl šią savaitę daugelyje vietų peržengė 38

paralelę ir užėmė svarbių strateginių punktų. Ši pavasario ofenzyva komunistams brangiai atsiėjo. Kovos laukuose žuvo 70 tūkstančių karių. UNO kariuomenė atsiėmė

Lietuviai atgauna savo laivyną

Tokia antrašte tilpo žinutė lietuvių dienraštyje «Draugas» š. m. kovo 6 d. Gaila, kad trumpoje žinutėje nebuvo pa minėta nei kokie laivai atgaunami, nei kas tuo rūpinasi. Nemanau, kad tai būtų paslaptis, be to visuomenė pati tuo suinteresuota, kad mūsų tiek privati, tiek visuomeniniai, valstybiniai turtai kuo greičiau patektų savo savininkų rankose. Juk yra žinoma, kad pastarais valstybės nepriklausomo gyvenimo metais mūsų pusiau valstybinė, pusiau privati bendrovė «Baltijos L. idas» jau turėjo nemažą skaičių gana didelio tonazno laivų, kurie gana sėkmingai mūsų importui ir eksportui tarpininkavo. Taip pat nemažą skaičių laivų plaukiojo ir Nemunu. Dalis tų laivų pagrobta bolševikų, dalis vokiečių, taip pat yra ir nusankendusių. Su bolševikais dabar jokios kalbos būti negali ir saskaita jiems bus patiekta vėliau. Bet kad lig šiol mums priklauso turto negažino vokiečiai, arba tikriausiai pasakius aliantai — anglai bei amerikiečiai, tai čia bus ir mūsų visų kaltė, tiek mūsų «veiksnių», tiek b-vės narių, tiek tremtinių, kurie lyg ir užmiršo šitais reikalais kelti balsą. Deja, su nusiminimu turju konstatuoti, kad mes lietuviai jau senai «nusięžėme nugarą» į mūsų jūrą. Lyg kokia tai nelaimė žvilgsnius nukreipė į mon golu stipes ir mes, lyg tas paukščiukas gyvatės užkeretas, krentame į jos žiotis.

Laivų atgavimas, arba net naujų įsigijimas yra be galo svarbus. Juk likimo dėka mes dabar turime visame pasaulyje gana skaitlingas, judrias kolonijas, kurioms turėsime laikyti tamprinius ryšius tiek su savo metropolija, tiek tarpu savęs. Gal mes nė nepasitebėjome, tačiau mūsų brolių žemdirbių dauguma tremtyje,

lyg nejučiomis, tapo pirkliais, amatininkais bei jūreiviais. Nėra abejonės, kad tose kryptyse mes kaskart augsime, stiprėsime ir tobulinsimės. Tai labai suprantama ir sveikintina. Norom nenorom, o gal tas pats likimas mūsų tautą padarys jūreivių tauta, o Lietuvą — jūrų valstybę gal net su trimis uostais. Nepato gu prisipažinti, tačiau buvo laikai, kada mūsų tėvynėje pirklio verslas buvo laikomas ne tai negarbingu, ne tai lietuviui neinkamu; tula mažuma labai buvo suinteresuota šita pažiūra ir ją ir toliau skiepijo mūsų tautoje: girdi žemdirbių tauta tik žemę turinti dirbti, ne jai prekyba jūrininkystė, fabrikai, bankai bei miestų rūmai!... Nemaža laiko turėjo prabėgti, kol šios nesamones pradėjome kratyti.

Ant šios žemelės viskas keičiasi, baigiasi, taigi kada nors pasibaigs ir šitas trečiasis karas, ir jeigu ne visi tremtiniai, tai bent didelė jų dauguma panorės grįžti tėvynėn. Tai gi bus gyvas reikalas pervežti kokį 30-40 tūkstančių tautiečių. Vidutiniai imant vieno asmens pervežimas ligi Klaipėdos arba Karaliaučiaus tegul kainuoja apie 250 dolerių, tai jau susidarys milijoninės sumos. Dar pernai šiuo reikalu aš rašiau buv. mūsų finansų ministeriui gerb. prof. Kaminskui, tai jis minčiai pri taręs pavadino ją ...gražia svajone. Tačiau aš užsikirtęs laikiausi savo: argi yra tokių svajonių, kurių negalima būtų įvykdyti? Daugiau drąsos, pasitikėjimo savimi! Ryžkimės platesniu, gilesniu mostu vykdyti savo tautinius, valstybinius užsimojimus: gana tų smulkių ankų kamantinėti iš tautiečių, nes tuo pat ir jie verčiami «smulkėti». Laikas mūsų laikinajam Seimui bei vyriausybei mesti šūkį: Lietuvos Valstybės atstatymui rei-

kalingas atgaivintas, pajėgus laivynas!

Laivynas reikalingas ryšiams palaikyti tarpe pasaulyje išbarstyto tautiečių.

Laivynas reikalingas pervežti tremtinius atgal į tėvynę!

Mes privalome grįžti į Klaidę, Karaliaučių bei Sventosios uostus ne tuščiomis!

Todėl reikalinga tuojau atgaivinti Baltijos Laivyno b-vę, sukviesti atatinamus specialistus šiam reikalui išstudijuoti, išleisti akcijų, kurias visi suipratę piliečiai grobštyte išgrobštys.

K. K. Lizdeika

Lietuviai Pasaulyje...

LIETUVOS VARDAS UŽSIENIO SPAUDOJE

Jei seniau lietuvių tautos ar okupuotos Lietuvos valstybės reikalais buvo tiesiog sunku prasimušti ne tik į didžiąją, bet kartais net į vietinio pobūdžio užsienio spaudą, tai šiandien senoji padėtis ypač žymiai pakitusi jau mūsų naudai: dabar lietuvių ar pavergtos Lietuvos vardą rasime dažnai linksniuojant įvairiomis progomis net ir pačiuose stambiausiose pasaulinio masto spaudos organuose. Šit imkime kad ir šiemetinę Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Prieš Vasario 16 ir po jos ta proga apie Lietuvą bei lietuvius rašė ne tik patys įtakingieji JAV laikraščiai kaip «New York Times» ar «NY Her. Tribune», bet taip pat eilė kitų. Apie žymią dalį tų atsiliepimų buvome rašę jau anksčiau, tad čia su žymėsime tik būdingesniuose likusius «The Pittsburg Press» garsino Lietuvą net 4 laidose, «Chic. Daily News» «Wat American». Laikraščiai įsidėjo ta proga vedamuosius, o «The Bay Times» vedamajame pavadino Lietuvą «laisvės simboliu». New Yorko «Evening Herald» vedamasis skambėjo «Lietuva pačiuose» «Detroit Free Press» komentodama prof. Padolskio pasakytą, uždėjo antraštę, kad «Rusija yra didžiulis kalėjimas». Panašiai atsiliepiė «Tribune Tower» ir didžioji Čikagos spauda «Chicago Tribune» taip pat įsidėjo taut. dra-

bužiais apsvilkusių lietuvių, susėdusių aplink dain. A. Kaskas, nuotrauką. «Sun Times», be aprašymo, dar 3 lietuvių nuotrauką, «Chic. D. P.» — sen. Dirkseno ir kon. Daudžvardžio pareiškimus. «Chic. Herald American» St. Piežos straipsnį etc. Spec. pranešimus taip pat davė ir JAV tel. agentūros.

Argentinoje apie Lietuvą straipsniai pasirodė dar šiuose dienraščiuose: «Los Principios», «La Voz del Interior», «Meridiano» ir kt.

ELTA

Lietuvos byla Jungtinėse Tautose

Nors ir keista, bet JAV ligi šiol dar nėra ratifikavusios genocido konvencijos. Daug tuo reikalu rūpinasi mūsų veiksniai, diplomatiniai ir konsulariniai organai, organizacijos ir atskiri asmenys. Taip pat daug padeda senat. Bontonas, genocido termino kūrėjas prof. Lemkinas ir kt. taip pat visa eilė amerikiečių laikraščių. Kaip kad pažymėjo savo kalboje Rochestery buv. VLIKo narys B. Gaidžiūnas, lietuviams šiuo metu itin svarbu iškelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose. «Chicago Herald-American» įsidėjo ta proga žurn. St. Piežos straipsnį, pavadintą «Lietuviai šaukiasi gelbėti tautą», kuriame cituoja min. Žadeikio atsisaukimą, į «laisvojo pasaulio sąžinę». Kad būtų kiek galint greičiau gelbstima lietuvių tauta nuo iš-

naikinimo, ir apžvelgia jo įteiktą tuo reikalu J. Tautoms notą. Gen. sekretoriui Trygve Lie įteiktame pareiškime sakoma, kad jau pats laikas JT imtis tuo reikalu žygių. VLIKo, vadovaujamo M. Kru pavičiaus, pareiškimu, sovietai yra išžudę ar deportavę daugiau kaip 500.000 mūsų tautiečių.

Tačiau svarbu tą bylą ne tik iškelti, kaip kad pažymėjo min. Žadeikis per pareiškimą spaudai, bet ir ją laimėti — kad neatsitiktų taip, kaip kad pvz. atsitiko su S. Salva doru iškeltu Tibeto užpuolimo klausimu. O tam reikia parinkti patį tinkamiausią momentą.

— VLIKo delegacija (Brazilis ir Kaminskas) kovo 13 d. per Vokietijos užsienio reikalų ministeriją įteikė Vokietijos kancleriui Dr. Adenaueriui memorandumą. Pasikalbėjime parodyta daug supratimo ir nuoširdumo Lietuvos reikalui. O balandžio 9 d. iš užsienio reikalų ministerijos gautas atsakymas į memorandumą raštu, kuriuo pareiškiamas nuoširdaus apgailėstvinio dėl Lietuvą nelaimingai ištikusią Ribbentropo-Molotovo sutarimo padarinių ir pažadama Vokietijos vyriausybės visokeriopa parama VLIKui rūpinantis Vokietijoje esančių lietuvių reikalais.

— VLIKas pakvietė savo nuolatinį bendradarbį — patarėją kariniams klausimams gen. št. plk. J. Lanskorskį, buv. Lietuvos Karo Attaše Paryžiuje ir Briuselyje.

— Vokietijoje dar yra 3.500 pabėgėlių studentų, kurie sudaro savo organizaciją — ICRSO. Jai vadovauja lietuvis Edvardas Pašaitis. Iki šiol Vokietijos aukšt. mokyklas baigė ir diplomus įgijo 800 tremtinių.

Ramiojo Vandenyno Didvyris...

GIMĖS PO LAIMINGA ŽVAIGŽDE

Prieš 46 metus — rusų japonų kare — japonų pusėje lankėsi Amerikos generolas ir jaunutis leitenantas. Jie buvo atvykę kaip karo stebėtojai ir vaikščiojo net pirmose linijose. Visi pastebėjo abiejų karininkų panašumą. Tai buvo Arthur Mac Arthur. Amerikos generolas, ir jo sūnus — Douglas.

Jis gimė 1880 m. vasario 2 d. karininkų šeimoje. Jo didžiai karjerai auklėjo jį ne tėvas generolas, bet motina, kuri nuolat sakydavo, kad sūnus gimęs po laiminga žvaigžde. Ji buvo tartum futbolo komandos treneris, nuolat skatinas veržtis ir laimėti. Visada rengė sūnaus gimtadienius, kurių metu sakydavo ligas kalbas apie būsimą garbę. Douglas Mac Arthuras jaunutis atėjo į karišką gyvenimą ir čia nusiskynė visas galimas Amerikos žvaigždes. Jis yra 5 žvaigždžių generolas t. y. feldmaršalas. Aukštesnių kariškų titulu Amerika neturi.

Karo Mokykloje West Point jis buvo pirmasis mokinys ir geriausias sportininkas. Tą mokyklą baigė kaip niekas kitas, iš galimų 100 taškų surinkdamas 98,14. Pirmajame d. kare jis buvo jauniausias garsios «Vaivorykštės divizijos» vadas, vėliau jauniausias karo mokyklos viršininkas West Point, jauniausias Amerikos kariuomenės štabo šefas.

1935 m. jis išvyko į Filipinus, kur kadaise jo tėvas yra buvęs Amerikos karinis gubernatorius. Nuo to laiko jis niekada nėra buvęs Amerikoje. 1937 m. jis pasitraukė į atsargą ir gyveno Filipinų salose.

Kadaise pirmojo d. karo metu iš atsargos staiga buvo pašauktas Hindenburgas. Jo žmona net stotyje užsiuvo maršalo antpečius, taip jis skubėjo į tarnybą. Taip 1941 m. brestant amerikiečių — japonų konfliktui, vieną naktį Mac Arthuras būdamas 61 m. amžiaus, buvo pašauktas į karą tarnybą kaip vyriausias Ramiojo Vandenyno ir Tolimųjų Rytų vadas. Apsivilkus generolo uniformą, pirmas jo rūpestis buvo sustiprinti kariuomenę. Jis prašė Vašingtono, kad Filipinus tvirtintu ir įkurtu didelę armiją. Tačiau Vašingtonas jo balso nesuprato, o spauda jį pavaldino net isteriku. Niekas tada nematė, koks didelis pavojus gresia iš japonų pusės.

Tuo po to atėjo Pearl Harbor, japonų invazija į Filipinus, atėjo kraujo maudynės, kurias pranašavo Mac Arthur.

Prasidėjus karui su japonais, jis norėjo pasilikti Filipinuose ir juos ginti iki paskutinio vyro. Tai būtų reiškę ir jo žuvimą. Vašingtonas įsakė keltis į Australiją ir iš ten organizuoti pasipriešinimą. Mac Arthur iš Manilos išskubėjo greitlaidu ir kaip Cezaris pasakė tris žodžius: «Aš greit grįšiu!» Ties trys žodžiai guodė filipiniečius sunkioje japonų įvergijoje.

Jis vėl grįžo! Jis suorganizavo Australijoje invazinę kariuomenę. Niekados jis nesakydavo, kad tai Amerikos kariuomenė, bet «mano aviacija, mano laivynas, mano kariuomenė». Amerikos prezidentas Rooseveltas buvo tos nuomonės, kad pirmiausia reikia bausti karą Vokietijoje, o tik paskui visa jėga perkelti prieš Japoniją. Vis mažiau ir mažiau pastiprinimų siuntė generolui Mac Arthurui.

Nežiūrodamas į negašią savo kariuomenę Australijos generolų protestus, jis puolė Naująją Gvinėją, nes jis gerai žinojo, kad puolimas yra geriausias gynimasis. Jis vėl grįžo į Filipinus. Vos išsikėlus pirmiesiems kareiviams, jis atsirado saloje ir per radiją pasakė kalbą: «Čia yra laisvės balsas! Čia kalba generolas Mac Arthur. Visagalio Dievo malone mūsų kariuomenė vėl Filipinuose. Išvadavimo valanda jau atėjo! Visi pakilkite ir junkitės prie mūsų». Jis išvadavo Filipinus ir, kaip patys filipiniečiai sako, jis buvo jų respublikos tėvas.

Po metų jis nulažė japonų militarizmui ragus ir «Missouri» karo laive priėmė japonų dele-

gacija, kuri pasirašė visišką kapituliaciją. Po šios pergalės jis galėjo grįžti į Ameriką, kur jį būtų sutikę su dideliu triumfu. Jis pats norėjo pasitraukti į atsargą, bet jį paskyrė Japonijos kariniu gubernatoriumi.

BALTASIS VICEKARALIUS

Japonijoje, esant dideliam karaliaus kultui ir laikant jį dievu, generolas mokėjo paimti valdžią į savo rankas, kartu neužgaudamas ir senų krašto papročių. Jis pravedė svarbias žemės reformas ir pertvarkė visą kraštą. Ir japonų tautos jis buvo vadinamas baltuoju vicekaraliumi, pusdieviu. Jo imponuojanti išorė ir aristokratiškos manieros tom pareigom ir tiko.

Tačiau šis rusdievis, baltasis vicekaralius, Amerikoje pasidarė nepopuliarus kaip tik dėl tų savo manierų.

Gerai pažindamas Tolimųjų Rytų visus reikalus, jis nuolat reikalavo Vašingtono, kad stiprintu kariuomenę. Vašingtonas buvo kurčias. Praeitais metais birželio viduryje pas jį lankėsi Amerikos gynybos sekretorius Luis Johnson ir štabo viršininkas Bradley. Jiems generolas vėl pakartotojo savo pareiškimus: kariuomenės. Tačiau buvo per vėlu. Vos svečiai grįžo į Vašingtoną, už keilolikos valandų nuaidėjo Korejos karo šūviai. Šis vyras iš «bambuko trobelės» tampa Jungtinių Tautų kariuomenės vadu. Ne kartą jis lanko fronto pirmąsias linijas ir ne kartą spaudai pareiškė, kad Azijoje bus išspręsta bolševikų klausimas.

Sakoma, kad jį garsų padarė amerikiečių spauda. Tačiau beveik visi jo štabo karininkai žavėjosi šiuo generolu. Jo štabo viršininkas sako, kad jis yra pats didžiausias šiuo metu gyvenęs vyras. Dar toliau nueina gen. George E. Stratemeyer, jo aviacijos štabo viršininkas: «Jis yra pats didžiausias vyras istorijoje».

Toks generolo atleidimas yra ne pirmas Amerikos istorijoje. Panašiai yra atsitikę su 8 Amerikos generolais ir jie visi vėliau buvo išrinkti Amerikos prezidentais. Dabartinis Mac Arthuro populiarumas Amerikos tautoje yra toks didelis, kad net Vašingtonui kelia rūpestį.

BRAZILIJOS ŽINIOS

Brazilijos anglis

Pagal žemės ūkio ministerijos statistikos duomenis Brazilija iškasė 1950 metais akmens anglies 1.983.000 t. kurios vertė yra 379 milijonai kruzeirų. Daugiausia anglies buvo iškasta Santa Catarina estade, Rio Grande do Sul ir Parana.

AUTOMOBILIŲ PADANGOS

Jau keli mėnesiai, kaip pradėjo būti jaučiamas padangų trūkumas. Rio Grande do Sul estade ypač šis trūkumas jau čiamas, kur net juodosios bir

(Atkelta iš 1 pusl.)

jos satelitai bus laimį dabartinius mūsų, kuriuos dabar kariauja Maskvos rengiami ir diriguojami Kinijos komunistai.

Gen. Marshallas išdėstė JAV nusistatymą dėl dabartinės Tolumų Rytų politikos. Jis pareiškė, kad JAV yra griežtai nusistačiusios ir toliau ne išduoti Formozos salos arba įsileisti Kinijos komunistus į UNO, bet iš kitos pusės Amerikos karo aviacija puldų Kinijos teritoriją, jeigu komunistai atakuotų kurias nors amerikiečių bazes už Korejos ribų. Gen. Marshallas nurodė, kad Mac Arthur'o siūloji taktika netikėtai išplėstų karą Azijoje, bet taip pat galėtų išprovokuoti rusus pradėti karą Europoje, kur rusai turi stiprias karo pradžia reikalingas jėgas. Jeigu komunistai patys išplėstų karo veiksmus už Korejos ribų, visa atsakomybė kris Maskvai ir UNO organizacijai nebus jokių abejonių pasmerkti Sovietų agresiją.

žos kainomis nėra lengva nusipirkti padangų. Vietinė kainų kontrolė įstaiga padarė patvarkymą, kad padangos gali būti pardavinėjamos tik su šios įstaigos leidimais.

— Iš Rio de Janeiro pranešama, kad nuo šių metų sausio mėn. 31 d. valstybės prezidentui buvo pasiūlyta virš 30.000 laišku, kurių pasiuntėjai prašo tarnybos. Tik šeši tarnautojai turi darbo, kad su tvarkytų šiuos laiškus pagal siuntėjo kvalifikaciją.

KATALIKŲ MANIFESTACIJA

Ši šeštadienį São Palyje 8:30 vakare Praca da Sé bus didelė katalikų manifestacija pagerbimui Panelės sv. Škaplierinės. Ta proga kalbės kardinolas ir kiti įžymūs kalbėtojai. Vidurnaktį statomos katedros laiptuose bus atlaikytos mišios. Tas pagerbimas yra daromas sąryšy su 700 metų škaplierių jubiliejumi.

— Pranešama, kad dideli debesys gafaaiotų skėrių per Argentinos teritoriją artinasi Brazilijos link. Rio Grande do Sul imasi priemonių jų naikinimui. Skėriai trumpu laiku sunaikina gražiausius derlius.

PRAGYVENIMO KAŠTAI

Ekonominis laikraštis «Con-

juntura Economica» paskelbė apie Brazilijos pragyvenimo kaštų pasikeitimą pastaruju metu. Per pirmąjį 1951 metų ketvirtį pragyvenimo kaštai pakilo nuo 148,9 (indeksas nuo seniau) iki 156,2, didmenų prekybos kainos nuo 213 iki 217,6. Pinigų apyvartoje skaičius padidėjo nuo 164 iki 166,8.

ASMENS DOKUMENTAI

Pagal darbo ministerijos ir užsienio registracijos bendrą nutarimą vidaus asmens dokumentai vadinamoji «Carteira Modelo 19» ir darbo knygutė vadinamoji «Carteira profesional» bus išduodami kartu ir dar prieš išleidžiant emigrantus iš Gėlių salos (Ilha das Flores), kur normaliai jie yra laikinai patalpina mi, tik ką atvykę į Braziliją, kur paprastai yra išlaikomi, kol gauna darbą. Tas patvarkymas, be abejonės, naujiems emigrantams yra labai naudingas, nes vėliau sutaupti laiką ir išlaidas, kol kiekvienas individualiai susitvarko savo dokumentus.

— Pereitą penktadienį geležinkelio linijoje Urugiana - Porto Alegre įvyko dvi geležinkelio nelaimės, bur buvo sužeista nemažas skaičius žmonių ir žuvo vienas mašinistas. Dar pakol kas nėra tikslų žinių apie šių katastrofų priežastis, bet esama įtarimų, kad gali būti sabotažo veiksmų, del kurių policija pradėjo griežtą tardymą.

VISAME PASAULYJE

JAV KARIUOMENĖ ISLANDIJOJE

Amerikos krašto apsaugos ministerija oficialiai pranešė, kad gegužės mėn. 7 d. Amerikos kariuomenės pirmasis dalinys iš 200 vyrų išsikėlė į Islandijos salą. Išsikėlimo pagrindas buvo nurodytas Amerikos ir Islandijos s. m. gegužės 5 p. pasirašytas susitarimas, pagal kurį Amerika yra įsipareigojusi duoti pagalbą ir patikrinti šios salos saugumą Atlantio pakto rekomendacijų ribose.

San Salvadore

Šią savaitę buvo dideli žemės drebėjimai. Viso žuvusių yra 2000 asmenų. Daug ilko be pastogės. Kaikurie miesteliai visiškai sunaikinti.

Panamoj jau ramu

Praejusį pirmadienį Panamos prezidentas Arnulfo Arias paleido parlamentą ir atšaukė 1946 m. konstituciją. Bet parlamentas nepasivadė. Susirinkę posėdžiui, nutarė prezidentu paskelbti viceprezidentą Acebiades Arosemena, o Arias iškeiti bylą už piktnaudžiavimą ir peržengimą prezidento teisių. Parlamentą palaikė kariuomenė ir policija, kuri ginklu privertė prezidentą pasiduoti parlamentui nutarimams. Pervers-

mo metu žuvo 12 asmenų ir keli desėtkai sužeista.

BOLIVIJOJ LAIMI FAŠISTAI

Bolivijoje šiomis dienomis vyko prezidento rinkimai. Buvo išstatyti keli kandidatai. Daugiausia balsų surinko Victor Paz Estensoro fašistų vad. Būti išrinktam reikia gauti balsų daugumą. Nėgavus nė vienam kandidatui apsolitinės balsų daugumos, parlamentas renka prezidentą iš trijų daugiausia balsų gavusių kandidatų. Balsų skaičius dar nebaigtas.

Demokratinis pasaulis susirūpinęs fašizmo atgijimu Pietų Amerikoje.

EGIPTO KARALIAUS VESTUVĖS

Egipto karalius Farukas vedė nekarališkos giminės egiptietę Narriman Sadek, kuri dabar bus Egipto karalienė. Kaip žinia Farukas išsiskyrė su pirmąja žmona, kuri buvo Persijos šeicho sesuo. Į vestuvių iškilmes suplaukė labai didelės masės žmonių iš viso Egipto į Kairo miestą. Vestuvių iškilnės tęsėsi tris dienas.

Žinios apie atentatą prieš Jugoslavijos diktatorių Tito nepasitvirtino.

UŽSAKYKITE MŪSŲ LIETUVA SAVO PRIETELIAMS

Durys prasivėrė ir ant slenksčio pasirodė (38) tamsiaplaukė mergina nešdama rankojo žibalinę lempą, nes kambarys pradėjo tėti prieblandoje.

— Štai, mano anūkė Gražina! Prašau susipažinti, — pasakė senelė rodydama ranką į anukę. Lūšis atsistojo ir žengė žingsnį prie atėjusios, ištiesdamas ranką pasisveikinimui, bet jo ranka pusiau pakilus sustingo.

Mergina taip pat sustojo ir plačiai pravertomis akimis žiūrėjo tiesiai Lūšiui į veidą. Ir stai ga jos ranka palaido lempą, kuri žvangėdama krito į grindis ir sudužo į smulkius gabalėlius. Ji metėsi tiesiai į Lūšio glėbį, ir kukėdama norėjo jam ką tai pasakyti, bet niekas iš to neišėjo.

Senelė nesuprasdama kas atsitiko, stovėjo su pusiau praskėstom rankom, žiurdama tai į duris, tai į savo anukę svečio glėbyje.

Pirmas atsipeikėjo Lūšis. Jis švelniai paliosavęs Gražiną iš savo glėbio, laikydamas ją už rankos privedė prie senelės ir pasakė:

— Gražina, paaiškink senelei, kad mes ne tik esame pažįstami bet ir... — Bet ir mylimės! — užbaigė Lūšio sakinį Gražina.

— Senele, vadas Lūšis anksčiau vadinosi kitaip ir aš jį pažįstau dar nuo to laiko, kada mokytojaučiau žemės ūkio mokykloje. Aš jau esu sakiusi mamai ir jums, senele, kad buvau susižiedavusi. Štai, čia ir yra mano sužadėtuoinis, apie kurį aš jums kalbėdavau, — pasakė Gražina arčiau prisitraukdama prie Lūšio.

— Kaip čia dabar, kaip čia dabar, taip nelaukai, taip netikėtai susitikot. Dieve tu mano! Einu motinai pranešti, vaikeliai! Dieve tu mano, — prakalbėjo senutė šluostydamą prijuoste akis ir trepdama išėjo iš kambario.

Ne tik Gražinos senelei Lūšio ir Gražinos susitikimas buvo staigmena, bet jiems patiems vis

dar atrodė, kad viskas atsitiko tik sapne.

— Gražina ar tu tikėjai, kad mes vėl kada nors susitikime? Ar tai teisybė, kad mano akys vėl tave matė? — prabilo pirmas Lūšis senelei išėjus.

— Aš irgi buvau nustojusi vilties, kad mes kada nors pasimatysime. Bet atsitiko visiškai mums nelaukiant, — pasakė Gražina pakeldama galvą ir prisiglaudama prie Lūšio lūpų.

Gražina ir Lūšis susipažino viename Žemės ūkio Akademijos baliuje. Jų pažintis po kiek laiko perėjo į abipusį sąrašą meilę ir jie susižiedavo. Tai buvo 1939 m. kada raudonarmiečiai pasitraukus Lietuvos kariuomenė užėmė Lietuvos sostinę Vilnių ir Lūšis kaip Lietuvos armijos aktyviosios tarnybos karininkas tarnavo Vilniaus karo igulos štabe.

Vėl raudonarmiečių įsiveržimas Lietuvon. Besąlyginė viso krašto okupacija, areštai, masiniai trėmimai. Lūšis su kitais karininkais vieną naktį buvo sumintas ir patalpintas Lukiškių kalėjime. Ji darė visas pastangas jį pamatyti, bet leidimo negavo. Bolševikai vėl bėga naikindami viską ką tik suspėja. Kalinius ir tuos varosi kartu, o kuriuos nepajėgia toliau nuvaryti nužudo vietoje.

Girdėjo, kad visas kalinių ešelonas, kuriame buvo ir Lūšis varomas į Rusijos gilumą, pakelyje prie Minsko buvo enkavedistų išžudytas. O po to jokios žinios. Ji, Gražina, vokiečiams užėmus Vilnių grįžo prie savo tėvų, čia tarp miškų į visiškaui nuošaliai ir kurčią vietą. Bolševikai vėl grįžo į Vilnių, bet ji pasiliko pas tėvus. Grįžę bolševikai dar žiauriau, dar su didesniu įsintimu pradėjo vykdyti kolektyvinį terorą nukreiptą prieš visus krašto gyventojus. Išvežė jos tėvą. Brolis su kitais vyrais išėjo partizanais į mišką ir apie jį garsai dingo. Gyvas ar žuvo, nežinojo...

Priemenėje pasigirdo balsai. Kambarin įėjo Mykoliukas, Barkus ir dar keli partizanai, kurie ką tik buvo atvykę. Tai buvo pirmieji Žalgirio vadovaujamos partizanų grupės žvaigai.

Naujai atvykusieji Žalgirio vyrai trumpai pasikalbėję su Lūšiu išėjo ieškoti poilsui vietos ir maisto ir brigados virtuvę. Netrukus buvo laukiamas ir pats Žalgiris atvykstant.

— Pasakyk, Mykoliukai, kodėl tu man nieko nepasakojai, kad čia gyvena tavo senelė ir puse-serė Gražina? — paklausė Lūšis Mykoliuką kitiems išėjus.

— Jūs manęs, tamsta vade, neklausėt. O yra labai teisinga patarlė, kad «liežuvis mano priešas» ir kad «tyla gera byla», — aiškinosi Mykoliukas.

Jau man senelė viską papasakojo. Tat apie tai geriau ir nekalbėkim, — pridėjo Mykoliukas.

— Kas naujo? Yra kokių žinių? — paklausė Lūšis pereidamas prie bendrų reikalų.

— Ką tik atvyko iš Varėnos Vaivaros siūstas ryšininkas su žinia, kad Alytun atvyko naujas MGB dalinys - penki šimtai vyrų, o iš Aišiškės, Nočės, Daržininkų ir kitų kaimų bei bažnytkaimių visi NKVD ir kompartijos agentai persikėlė į Radunę, — pranešė Mykoliukas.

— Tai reiškia, kad NKVD jau turi žinias apie mūsų žygio kryptį, — pastebėjo Lūšis, darydamas popierį ant žymėjimus.

Tuo tarpu Gražina uždengė langus ir uždarė langines. Senutė atnešė dvi vaško žvakes ir užžiebus pastatė ant stalo.

Mykoliukas karo lauko radijo siūstuvą perkėlė į kambarį, nes čia buvo daug patogiau telegrafistui darbuotis.

Radijo telegrafo zirkelis slaptinai perduodavo sutartinius ženklus. Iš gautų pranešimų aiškėjo, kad ne vien tik NKVD ir MGB koncentravosi Radunėje, bet taip pat Lydoje. Varanovoje, Gardine, Kapčiamiestyje ir Varenėje. Iš Varšuvos į Gardiną irgi atvyko keli šarvuoti ir pėstininkų MGB daliniai, o į Molodečną perkelti du pulkai vokiečių kareivių iš von Paulus'o dalinių.

Žalgiris atvyko kiek vėliau. Jis prie Jakobonių sudūrė su vietine MGB grupe, kurią tik sunaikinęs galėjo žygiuoti toliau. Iš viso buvo likviduoti penkiolika MGB «strebokų», kurie, matyt, pagal įsakymą, buvo pakelyje į Radunę. (B. d.)

Mes Pagerbsime Savo Motinėles

Jau nedaug dienų beliko ligi antrojo gegužės mėnesio sekmadienio — Motinos Dienos šventės. Ši šventė švenčiama visame kultūringame pasaulyje.

Motinos Dienos rytą, vaikučiai, kurie myli savo motinėles, atsikėlę pirmiausia gražiai pasveikina savo motinėles ir jei turi, ta proga įteikia kokią nors dovanėlę. Po to rengiasi ir eina kartu su mamytėmis bažnyčion. Tie, kurie turi gyvas motinas, eina prašyti, kad Dievas duotų daug sveikatos, o kurių jau yra mirusiųs — pasimelsti už jų vėles.

Neapleisk, Aukščiausias, mūsų ir brangios Tėvynės!

Taip pat yra paprotys, kad tie sūnūs ir dukterys, kurie turi gyvas motinas, prie krūtinės prisiseiga baltą gėlę, o kurie yra našlaičiai — krūtinę papuošia raudona gėle.

Motinos Dieną stengiamasi kartu su motinomis praleisti.

Daug kur yra ruošiami vieši Motinos Dienos minėjimai į kuriuos susirenka motinos. Programoj būna tai diena pri-taikintų vaidinimų, deklamuojami eilėraščiai, dainuojamos dainos apie motina.

Motinos Diena yra didelė šeimos šventė. Tą dieną visų dėmesys yra nukreipiamas į motina.

Labai būtų skaudu ir nedėkingi būtų tie vaikai, kurie užmirštų Motinos Dieną pasveikinti savo motinėles, pasakyti jai malonų žodį, parodyti paklusnumo ir pagarbos.

Tu mano motinėle, močiute sengalvėle,
Gana pailsai, gana pavargai,
Kol mane užaugina!

SVEIKINAM, MAMYTE!

Mg. Vinkšnaitienė

Šiandien tavo Diena!
Sveikinam, mamyte!...
Maža mūs dovana:
Tik margos gėlytės.

Va, šita ramunė
Šiandien pražydėjo...
Tulpė pirmutinė,
Bet tau negailėjom. —

Tik nepyk, kad būvam
Dažnai negeručiai...
Kur einam, užkliūvam —
Juk mes dar mažučiai!

Nuo šiandien mylėsim
Tave daug labiau!
Visuomet padėsim,
Kad tau būtų lengviau! —

Tad, prašom, priimki
Mūs meilę ir gėles
Ir šiandien užmirški
Vėsus rūpestėlius.

Tegul šios gėlytės
Ilgai, ilgai žydi,
O meilė mamytės
Mus visur palydi.

Lietuvių Kalba

Seniausios mokslo pasau-

liu žinomos kalbos yra Zundo ir Sanskrito kalbos. Jau daug tūkstančių metų, kaip tomis kalbomis niekas nek-

ba, nes jomis kalbėjusios tautos išmirė, arba ėmė kalbėti kitomis kalbomis. Tomis kalbomis teliko raštų raštų laikomų seniausiais pasauly.

Prieš keletą šimtmečių mokslininkai ėmė tirti kalbas, aiškinti jų giminingumą ir skirtingumą. Atsirado taip vadinamas «kalbų lyginamasis mokslas».

Ir šitie tyrinėjimai parodė, kad iš tebevytų pasaulyje kalbų (jų yra per 3000) seniausioji kalba yra LIETUVIŲ kalba! Ji net esanti gimininga visų seniausiai pasaulyje kalbai, Sankritui.

Šitai turime visi žinoti, savo kalba didžiutis, stengtis ją gryną vartoti, nes gryną lietuvių kalba yra ne tik seniausioji, bet ir gražiausioji pasaulio kalba.

NAŠLAITĖ

P. Orentaitė

Aš basa ir nušalus —
O, mamyte, kur tu?
Man ir skruostai išbalė,
Ir širdy taip gėdu...

Kas nupraus mane rytą?
— Ašarėlė gaili...
Čia paglostys galvytę?
Ak, kodėl tu tyli?

Juk matai, mane skriaudžia
Kaip šunelį visi...
Man tik virkauti graudžiai,
Motinė, kur esi?

Alkana ir nubarta
Kas manęs pagailės?
Aš — kaip smilga prie vartų,
Kaip šapelis žolės...

Ir Kodėlgi našlaitei
Čia laimuzės nėra?
Visi nori tik barti,
O kur meilė tyra?

Argi mylinčią širdį
Jau sutikti sunku?
Niekas skundo negirdi,
Einant vargo taku...

Aš kas vakaras rytas —
Tarp širdies alkana,
Vien tik tu, o mamyte,
Dar mylėjai mane...
(Iš knygos «Šulinys Sodyboj»)

Atvykus Žalgiriui, kambaryje pas Lūšį susirinko ir kiti dalinių vadai. Visas namas buvo pilnas stačių ir sėdūčių vyrų. Visi kalbėjosi gyvai, tarp savęs dalindamiesi įspūdziais ir pergyventais įvykiais.

— Pasisekė jums užmegsti radijo ryšį su Žalioju Velniu? — Paklausė Žalgiris Lūšio.

— Gaila, bet jau visa savaitė, kaip apie jį neturiu jokios žinios. Paskutinė žinia iš jo buvo gauta nuo Pilėnų tuo momentu, kada Žaliasis Velnias su savo vyrais sunaikinęs Rumšiškės «striebokus» persikėlė prie Kampiškių per Nemuną ir pasislėpė miškuose. Kryptis buvo Prienu miškai... — pasakė Lūšis.

— Nori cigarete? pasiūlė Lūšis atplėšęs pokelį ir paduodamas Žalgiriui.

— Su malonumu. Pas mane, kaip tik viskas pasibaigė, o rūkalai kuriuos paėmė iš «striebokų» niekam neverti — tikras degutas.

— Žinau, žinau, kad pats esi gero tabako mėgėjas. Manau, kad šitos pačiam patiks. Čia dar likučiai iš paties Kazarakio atsargų, — paaiškino Lūšis.

— O, šita markė man žinoma, «Raudonoji žvaizdė» — paties Stalino mėgiamiausia rūšis, — pastebėjo Žalgiris užsitraukdamas cigaretės dūmą.

Vadai vėl pasilenkė prie ant stalo ištiesto topografinio kariško žemėlapio ir ėmė nagrinėti bendrą situacijos padėtį. Išviešpatavo trumpa tykla, pertraukta Lūšio pastabos:

— Mūsų padėtis darosi kas kart rizikingesnė. Neabejotina, kad NKVD turi apie mus neblogas, nors ir nevisiškai tikslas žinias. Sprėndžiu, kad jie koncentruojasi didesnėmis grupėmis bijodami būti sunaikinti paskirai. Dabar jie pradėda koncentruotis visuose didesniuose punktuose, kad paruoštų mums spąstus.

Jie dar nepradėjo veikti, nes neturi tikslių žinių apie mūsų kiekį, jėgas ir kovingumą...

Tuo momentu nervingai pradėjo svirpti radijo priimtuvo žirzklis. Telegrafistas skubiai žymėjo sutartinius ženklus popieryje. Visi pradėjo įtemptai klausytis laukdami pranešimo pabaigos.

Radijo - telegrafistas pakvitavęs pranešimo priėmimą padavė Lūšiu sutartiniu šriftu perduotą radijogramą.

Lūšis paėmęs popierį į rankas ėmė studijuoti pranešimo turinį. Vyrai dar glaudžiau susispaudė aplink jį laukdami naujienų.

— Štai, mes ką tik kalbėjome apie Žalįjį Velnią, o jis pasirodo randasi apie Kašėtus. Per savaitę laiko jis su savo vyrais atsidūrė Daugų miškuose. Čia gavęs žinių, kad Dauguose apsisistoję «striebokų» kolona vykstanti iš Alytaus į Varėną, užėjęs jai už akių laukė pakelyje prie Babriškių, ir kada striebokų sunkvežimiai pervaziavę miestelį pasuko per mišką einančiu vieškeliu Vareros link, atsidūrė Žaliojo Velnio vyrų kryžminėje ugnyje. Sunaikinęs sunkvežimius įgulas, jis pasinaudojo tais pačiais sunkvežimiais, strimgalviais pralėkė Varėnos miestelį ir pasiekęs Maučagirių sunkvežimius sudegino, pats pasinerdamas Kašetos girioje, — atpasakojo Lūšis vyrams Žaliojo Velnio radiogramos turinį. — Dabar mums yra vienintelė išeitis pasitraukti į miškų gilumą, išrinkti tokią vietą, kad mus niekas negalėtų susiekti ir kurį laiką palaukti. Bet prieš tai turime susimuliuoti pasitraukimui visiškai priešinga kryptimi, — tęsė toliau Lūšis.

— Kur galėtum dingti be pėdsakų - aš tokią vietą jau žinau, — įsiterpė Mykoliukas.

— O kur manai? — paklausė Lūšis.

— Ot, štai čia Mastreikių pelkyne pagal Katros upę, ten beveik nepraeinama vieta. Galima sėdėti iki pasaulio pabaigos. Niekas nesuras. Tik maisto reikia pasirūpinti iš anksto, — aiškino Mykoliukas rodydamas žemėlapyje Mastreikių pelkių apylinkę.

— Ši vieta ir man atrodo tinkamiausia, — sutiko Žalgiris.

— Na, aš irgi prisidedu prie Mykoliuko sumanymo — pastebėjo Barkus. — O dėl kitos pusės vado plano, tai pagal mano nuomonę — tęsė toliau Barkus, — reikėtų suduoti iškart dvigubą smūgį su maža pertrauka, pavyzdžiui taip, kad atrodytu, jog veikia vienas ir tas pats dalinis.

Labai geras supuolimas tas Žalioje Veliui pasirodymas prie Babriškių. Dabar reikėtų pirmą smūgį smogti Marcinkonių MGB-stams, sekantį Druskininkų, ir trečią Kapčiamiesčio, simultuojant pasitraukimą Augustavę kryptimi, — išdėstė jis.

Lūšis vaizdė pasvarstęs Barkaus projektą kreipėsi į Žalgirį.

— Aš su Barkaus planu sutinku! O kaip bus Tavo nuomonė?

— Mano nuomone, šitose sąlygose, prie partizano Barkaus patiekto projekto nieko, negalima pridėti nei atimti. Dabar tik lieka susirišti vėl su Žalioju Velniu ir palaukti ką jis atsakys.

Po pusvalandžio buvo gautas Žaliojo Velnio atsakymas, kuris skambėjo šitaip: «Sutinku. Perduokite smulkmenas. Laukiu atsakymo».

Kitą dieną Brigada persiskyrusi į keturis dalinius pakilo naujam žygiui. Lūšis išvygiavo Kapčiamiesčio kryptimi, Žalgiris prie Druskininkų, Barkus su savo vyrais pas Žalįjį Velnią Marcinkonių link, o Mykoliukas su visa maisto, ginklų ir amunicijos atsarga į Mastreikių pelkes. Buvo nutarta, kad visi trys smūgiai būtų suduoti vienas po kito trijų dienų laikotarpyje pradedant Žaliam Velniu Marcinkonių puolimą. Po to visi daliniai turės pasitraukti ilgesniam guoliui pas Mykoliuką į Mastreikių pelkes.

★

Pasitraukus partizanams iš Radunės, į Gražinos tėviškę viekiernį atvyko burys striebokų. Nors jie ir nerado partizanų bei jų pėdsakų, bet suėmė visas tris moteris, o trobėjus sudegino. Nušlavę viską nuo žemės paviršiaus pasišalinė.

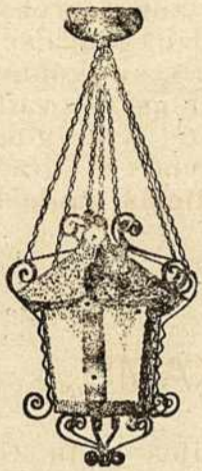
Pirmas apie tai sužinojo Mykoliukas. Jis nieko nelaukdamas su šešiadesimt vyrų, kurie su juo sutiko eiti savanoriais, sekantį naktį puolė Radunės NKVD būstinę. Mykoliukas ir jo vyrų puolimas buvo toks staigus ir netikėtas Radunės enkavedistams, kad jie ne tik jokio organizuoto pasipriešinimo neparodė, bet siaubo apimti mėgino gelbėtis bėgimu. (Bus daugiau)

MARTINS & ŠIMKUS BAR e CAFÉ do POVO

55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVĖ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mėstą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N° 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas
ALEXANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių
Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirksi pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra radio laboratorija įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisyto ir reformavimo darbus.
Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos

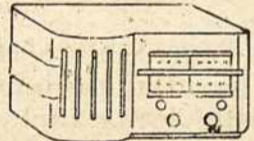

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

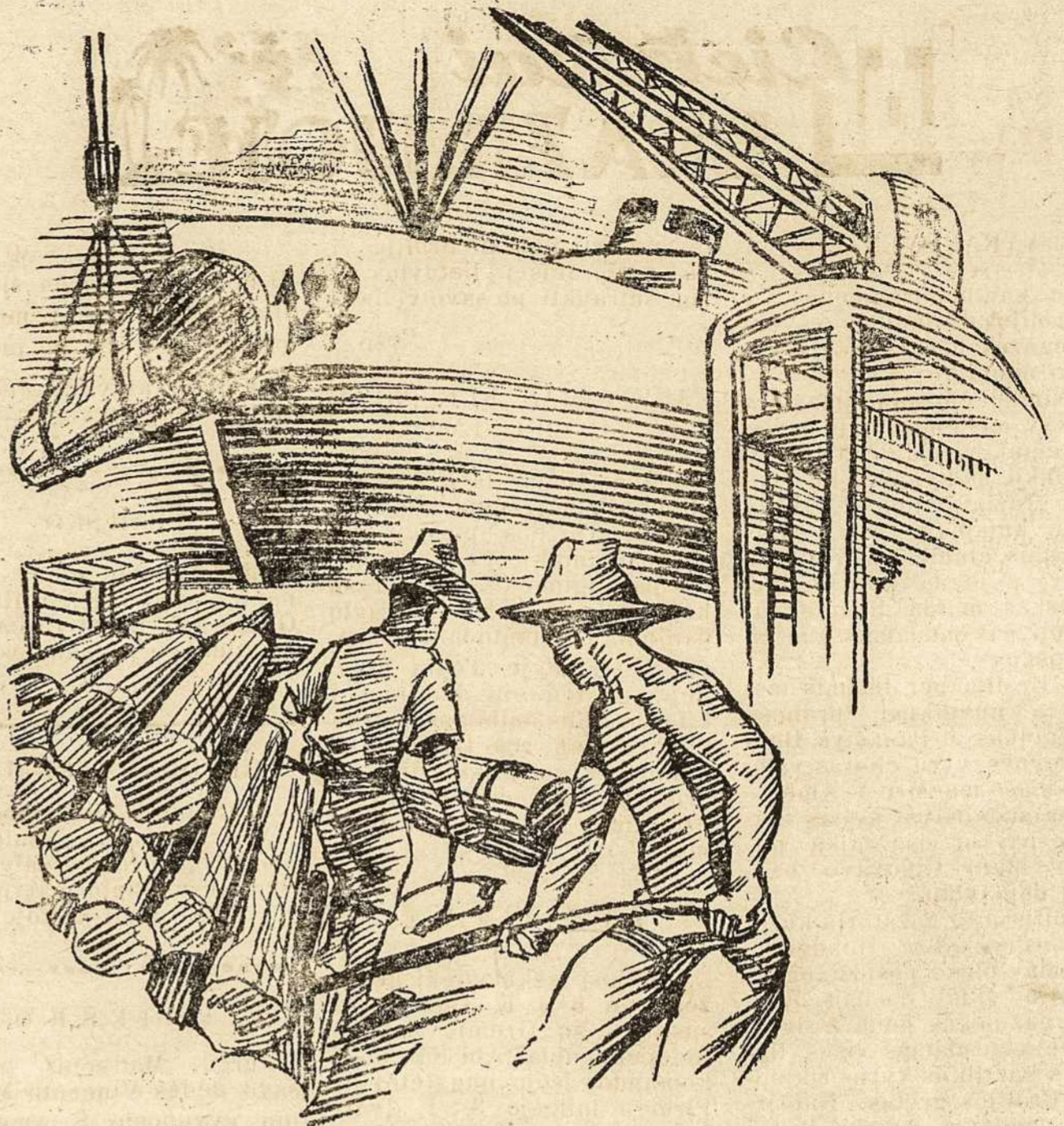
Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimai aliejiniiais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio! CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė
Visi bėga tekini
Jauni ir seni
Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!
Įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis.
LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

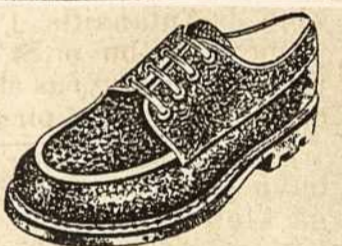
Escritório: - Av, Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526

Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RASTINĖ:

Rua Javaés 719

São Paulo

VIENTE IAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAU VARYKLOS COLUMBIA S/A.
GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 SÃO PAULO

